

Ignatios Efezanům

Vybral, přeložil, úvody a poznámkami opatřil **Josef Novák**
Další šíření textu je možné jen se souhlasem autora. Budete-li
text knihy nebo jeho části dál užívat v elektronické či jiné
formě, uveďte, prosím, citaci a odkaz na naši stanou
www.fatym.com.

On-line text vytvořen dle:

Novák, J: "Ignatios Efezanům" in *Druhá patristická čítanka*
(*Teol. studie*), ed. Novák, J., Praha: Česká katolická charita,
1985 (str. 90-96)

Ignatios zvaný též Theoforos¹
velmi blažené církvi v asijském Efezu², požehnané mocí a
plností Boha Otce, předurčené k trvalé slávě a stálé jednotě,
vyvolené vůlí Otce
a skutečným utrpením našeho Boha Ježíše Krista
co nejvíce nejpřímnějších pozdravů v Ježíši Kristu.

I.

1. Poznal jsem vaše Bohem velmi milované jméno, jehož jste si
zasloužili pro víru a lásku zakotvenou v Kristu Ježíši, našem
Spasiteli. Povolání Boží krví k životu šli jste za Bohem a krásně
jste dokonali dílo bratrské lásky. 2. Když jste totiž uslyšeli, že
pro jméno nám společné a pro víru jsem v poutech odváděn ze
Syrie³ do Říma doufám, že na vaši modlitbu se dočkám boje se
zvěří a stanu se tak opravdovým učedníkem - pospíšili jste si
mne spatřit. 3. Ve jménu Božím jsem vás všechny přijal v
Onesimovi⁴, který je známý svou nevýslovnou láskou a je podle
těla vašim biskupem. Modlím se, aby vás po vzoru Ježíše
miloval a vy všichni abyste mu byli podobní. Požehnaný bud'
Ten, který vám dal takového biskupa!

II.

1. Modlím se za svého požehnání hodného spoluslužebníka
jáhna Božího Burra, abyste jej vy i biskup měli stále v úctě.
Krokos, hodný Boha i vás, jehož jste mi poslali jako příklad
vaší lásky, mne velmi potěšil. Modlím se, aby Otec Ježíše
Krista posiloval jej i Onesima, Burra, Euplita a Frontona.

Prostřednictvím jich rád jsem spatřil vás všechny. 2. Kéž bych se, jsem-li toho všeho hoden, vždy mohl z vás radovat. Jak jen můžete, oslavujte Ježíše Krista. Ten oslaví vás a vy v dokonalé, jednotě s biskupem a kněžstvem budete posvěcováni.

III.

1. Nepřikazuji vám to jako někdo, kdo ještě něco znamená. Vždyť jsem spoután pro jméno Ježíše Krista a dosud nejsem dokonalý pro Ježíše Krista. Nyní se začínám teprve učit a mluvím k vám jako ke svým učitelům. Podepírejte mne svou vírou, napomínáním, trpělivostí a mějte se mnou trpělivost. 2. Poněvadž však láska mi nedovoluje mlčet o vás, proto jsem si umínil vás povzbudit, abyste žili podle Boží vůle. 3. Ježíš Kristus, náš pravý život je vůle Otce. A biskupové vaší země jsou vůlí Ježíše Krista.

IV.

1. Proto jako doposud buďte zajedno s vůlí biskupa. Vaše kněžstvo hodné toho jména, hodné Boha žije totiž s biskupem v takové harmonii jako struny na kytarě. Vaše jednomyslnost a láskyplný soulad opěvuje Krista. 2. Každý z vás se staň chórem a ve svorné jednotě zpívejte jedním hlasem píseň Bohu Otci skrze Ježíše Krista, aby vás jako údy jeho Syna vyslyšel a poznal vás podle vašich dobrých skutků. Je užitečné, abyste žili v bezúhonné jednotě, poněvadž tak budete ve všem pociťovat Boha.

V.

1. Jestliže já jsem se v krátké době spřátelil s vaším biskupem a nebylo to přátelství lidské, ale duchovní - čím spíše blahořečím vám, kteří jste s ním spojeni v harmonické jednotě jako Ježíšova církev s Kristem a jako Ježíš s Otcem. 2. Nikdo se nedej na bludnou cestu. Kdo není uvnitř církve⁵, připravuje se o Boží chléb. Má-li totiž takovou moc modlitba jednoho či dvou lidí, čím spíše modlitba biskupa s celou křesťanskou obcí. 3. Kdo nepřichází do shromáždění, pohrdá jím a tím se již odsoudil. Je totiž napsáno: "Bůh se pyšným protiví⁶". Snažme se tedy, abychom nejednali proti vůli biskupa a podřídme se mu jako Bohu.

VI.

1. A kdo vidí mlčícího⁷ biskupa, tím více si jej važ. Koho posílá hospodář na své hospodářství⁸, toho musíme přijímat jako toho, který jej poslal. Je tedy jasné, že se musíme dívat na biskupa jako na samotného Pána. 2. Onesimos nadměru chválí vaši božskou poslušnost, že všichni žijete podle pravdy a že u vás není místa pro žádný blud. Avšak neposlouchejte někoho více než Ježíše Krista, jenž mluví pravdu.

VII.

1. Někteří totiž podvodně a ošklivým způsobem překrucují Kristovo jméno. Nejednají správně vůči Bohu. Takovým se vyhýbejte jako dravé zvěři. Jsou to vztekli psi, kteří potajmu koušou. Těch se varujte, poněvadž těžko jich lze vyléčit⁹. 2. Jeden je lékař těla i duše, zrozený i nezrozený, vtělený Bůh, ve smrti pravý život, narozený z Marie i z Boha, trpící a nyní již netrpící Ježíš Kristus, náš Pán¹⁰.

VIII.

1. Ať vás jako až doposud nikdo nesvede k bludu. Patříte cele Bohu, poněvadž nevznikl mezi vámi žádný trapný spor, a vy žijete opravdu, jak si to přeje Bůh. Já jsem očistnou obětí za vás Efezany, za velmi slavnou církev. 2. Tělesní nemohou žít duchovně ani duchovní tělesně, jako víra nemůže být nevěřící a nevěra věřící. Co však děláte proti tělu, to je zároveň duchovní. Vše dělejte v Kristu Ježíši.

IX.

1. Dozvěděl jsem se, že odkudsi přicházejí se špatnými názory. Nedovolte jim, aby je mezi vámi zaseli. Zacpěte si uši, aby nemohly přijmout jejich semeno. Jste připravenými kameny do stavby chrámu Boha Otce, které vytahuje do výše stroj Ježíše Krista, kříž po provaze Ducha Svatého. Vzhůru vás vytahuje vaše víra a láska je cestou k Bohu. 2. Jste tedy i poutníky na cestě i nosíte Boha, chrám, Krista, svatost a jste ozdobeni příkázáními Ježíše Krista¹¹. Mám radost, že jsem si mohl

prostřednictvím těch, po nichž vám posílám list, pohovořit s vámi. Raduji se, že ve svém životě jste nemilovali jinou cestu než cestu Boha.

X.

1. Modlete se stále i za druhé. U nich je naděje na obrácení, že i oni mohou dosáhnout Boha. Obráťte tedy svou pozornost na ně a pomáhejte jim svými skutky. 2. Na jejich hněv odpovídejte mírností, na jejich pýchu pokorou, na jejich urážky modlitbami, na jejich špatné názory pevnou vírou, na jejich krutost laskavostí. Nesnažte se jich napodobovat. 3. Buďte jim vlídnými bratřími. Snažte se napodobit Pána. Kdo více vytrpěl křivd, kdo více byl zrazen, kdo více byl v opovržení? Ať nikdo u vás nenajde d'áblovu bylinu. V Ježíši Kristu zůstaňte tělem i duchem neposkvrnění a laskaví.

XI.

1. Přicházejí poslední dny¹². Proto ctěme Boha a střežme se Boží trpělivosti, aby nás neodsoudila. Buď se bojme budoucího hněvu nebo milujme přítomnou milost. Jedno z obého. Opravdový život možno nalézt pouze v Kristu Ježíši. 2. Bez toho, kvůli němuž nosím okovy, vás nemohou ozdobit žádné duchovní perly. Kéž bych s těmito perlami vaší modlitbou vstal z mrtvých. Vždy si přeji sdílet stejný úděl s efezskými křesťany, kteří vždy v moci Ježíše Krista pomáhali apoštolům.

XII.

1. Víím, kdo jsem a komu píši. Já jsem odsouzenec, vám se dostalo slitování. Já v nebezpečí, vám se dostalo posily. 2. Kdo se ubírají k Pánu, procházejí vaším městem. Vás svatý mučedník, opravdu blažený Pavel zasvětil jako své žáky do Božích tajemství¹³. Kéž i já, až dosáhnu Boha, bych byl jeho žákem. On se o vás zmiňuje v Ježíši Kristu v každém svém listě.

XIII.

1. Snažme se co nejčastěji se scházet k díkuvzdání a Boží oslavě. Když se častěji scházíte, ničíte satanovy síly. Jednolitá vaše modlitba ničí jeho zhoubnost. 2. Není nic lepšího nad pokoj. V míru umlká boj nebešťanů i pozemšťanů.

XIV.

1. Věříte-li plně v Ježíše Krista a máte-li se rádi, není vám z toho nic skryto. A to je počátkem i koncem života. Počátkem je víra, koncem láska. A toto když splyne v jedno, je Bůh. Vše ostatní je pak doprovodem krásy a dobra. 2. Kdo má víru, nehřeší; kdo miluje, nemůže nenávidět. Strom se pozná podle ovoce. Proto kdo se ujišťují, že jsou křesťany, poznají se podle svých skutků. Bude-li někdo takovým shledán, není to dílem jeho vyznání, ale dílem silné víry.

XV.

1. Je lépe mlčet a být křesťanem než mluvit a nebýt jím. Lepší je učít skutky než slovy. Jeden je učitel, který řekl a stalo se. A co učinil v tichosti, je hodno Otce. 2. Kdo opravdu zachovává Ježíšovo slovo, může i v jeho mlčení slyšet, že má být dokonalý, že má hovořit svými skutky a svým mlčením bude poznán. 3. Pánu není nic tajné. Velmi dobře zná i naše tajnosti. Čiňme tedy vše, aby On v nás přebýval, abychom byli jeho chrámem a On byl v nás naším Bohem. Vždyť on přece jest a zjeví se nám. Proto jej opravdu milujeme.

XVI.

1. Bratří moji, nedejte se na bludnou cestu! Kdo v sobě zničili Boží chrám, nebudou mít účast na Božím Království¹⁴. 2. Jestliže tedy zemřeli, kdo takto jednali se svým tělem, čím spíše se tak stane tomu, který špatným učením zničil víru v Boha, za níž byl ukřižován Ježíš Kristus? Takový, poněvadž se poskvrnil, odejde do neuhasitelného ohně. Stejně tak se stane i tomu, kdo jej poslouchá.

XVII.

1. Proto Pán, aby vdechl církvi neporušitelnost¹⁵, dal si pomazat hlavu vonnou mastí. Nenatírejte se páchnoucím učením vládce tohoto věku, aby vás neodvedl jako zajatce z nynějšího života.
2. Proč nejsme všichni moudřími, když jsme přijali poznání Boha, jímž je Ježíš Kristus? Proč pošetile hyneme, když přehlízíme dar milosti seslaný nám Pánem?

XVIII.

1. Můj duch je očistnou obětí kříže, který je pohoršením pro nevěřící, pro nás však spásou a věčným životem¹⁶. Kde je moudrý? Kde je badatel tohoto věku?¹⁷ Kde vychloubání tak zvaných svatých? 2. Bůh náš Ježíš Kristus byl totiž počat v Marii z Davidova rodu podle Boží vůle z Ducha Svatého. Narodil se a byl pokřtěn, aby utrpením očistil vodu.

XIX.

1. Vládci tohoto věku zůstalo utajeno panenství Mariino i její porod, stejně i smrt. Tři tajemství výkřiku¹⁸, která Bůh vykonal v tichosti. 2. Jak jej poznal svět? Na nebi zazářila hvězda, jasnější než všechny hvězdy a její světlo bylo nevyslovitelné, a když se objevila, vzbudila úžas. Všechny ostatní hvězdy i slunce i měsíc této hvězdě ustoupily. Její světlo bylo jasnější než všech ostatních. Lidé žasli, odkud ta nová hvězda, jíž nebylo rovné. 3. Přestala kouzla, bylo zničeno pouto špatnosti. Byla odstraněna neznalost, zbořeno staré království, poněvadž Bůh se zjevil jako člověk, aby dal život. Poněvadž se rozhodl zničit smrt, dalo se od té doby všechno do pohybu.

XX.

1. Uzná-li mne Ježíš na vaši modlitbu za hodného a bude-li to Boží vůle, v druhé knížečce¹⁹ vám napíše o novém člověku Ježíši Kristu, o jeho víře, o jeho lásce, jeho utrpení i zmrtvýchvstání. 2. Zvláště, zjeví-li mi Pán, že se všichni rádi shromažďujete v jedné víře a v Ježíši Kristu podle těla z Davidova rodu, Synu člověka a Synu Božím, že posloucháte biskupa a ryze smýšlející kněžstvo a že lámete chléb, jenž je lékem nesmrtnosti, lekem proti smrti, vždy lékem života v Ježíši Kristu.

XXI.

1. Rád dám svůj život v očistnou obět za vás a za ty, které jste ke cti Boží poslali do Smyrny, odkud vám píší. Díky Bohu za to. Polykarpa miluji jako vás. Pamatujte na mne, jako Kristus pamatuje na vás. 2. Modlete se za církve v Syrii, odkud mne, posledního z tamních věřících vedou v poutech do Říma. Kéž bych byl uznán za hodného takovéto Boží cti. Buďte silní v Bohu Otci a naší společné naději Ježíši Kristu.

Poznámky

1) Theoforos je buď druhé Ignatiovo jméno nebo jej tak pojmenovali sami křesťané pro jeho horlivost. Poněvadž slovo Theoforos, podle toho na kterou slabiku se položí přízvuk, může znamenat někoho, kdo je zanícen pro Boha (Theofóros) nebo kdo byl Bohem seslán, přinesen (Theóforos), zaval patrně tento druhý výraz příležitost ke vzniku legendy, podle níž byl oním dítětem, které dává Ježíš Kristus za vzor svým učedníkům (Mt 18,1-5).

2) Efesos, město založené pravděpodobně Feničany pro svou výhodnou polohu na západním pobřeží nynějšího Turecka se stalo záhy nejen velkým přístavním, ale i významným obchodním městem maloasijským. Když za krále Attala II. (2. st. př. Kr.) bylo přičleněno k římské říši, stal se Efesos hlavním městem asijské provincie. Město s daleko známým chrámem bohyně Diany (chrám r. 356 př. Kr. vypálen Herostratem a znovu vybudován) lákalo nejen mnoho návštěvníků, ale především obchodníky. Žilo zde mnoho židů, kteří podle tehdejšího římského zvyku obdrželi nejen občanská práva římských občanů, ale i naprostou náboženskou svobodu. Zde rozvinuli svou misijní činnost i apoštolové. Sv. Pavel tu na konci své druhé cesty založil křesťanskou obec a při jeho třetí cestě se mu stává Efesos výchozím bodem jeho misijní činnosti do okolních krajů. K řízení křesťanské obce zde ustanovil biskupem svého žáka Timothea. V Efezu působil a zemřel apoštol Jan (pravděpodobně za císaře Trajana r. 103). V apoštolské době efezská diecése zaujímal první místo mezi asijskými diecésemi. Dnes na místě starého Efezu je malá turecká vesnice Ajasluk s mohamedánským obyvatelstvem.

3) tj. z Antiochie, kde byl biskupem.

- 4) Podle legendy měl to být onen propuštěný otrok, o němž píše sv. Pavel v listě Filemonovi.
- 5) Sv. Ignatios zde užil slova "thysiasterion". což znamená místo, kde se koná obět. Možno tím mínit kostel ale i celou církev, jak to také nejstarší překlady překládají. Z Ignatiova výrazu vidíme zač křesťané považovali eucharistii. Nebyla to prostá děkonná pobožnost, nýbrž obět.
- 6) Jak. 4,6; 1 P 5,5
- 7) tj. když netrestá, ač jej k tomu jeho autorita opravňuje.
- 8) Lk 12,42; Mt 24,45
- 9) V souvislosti s další větou to znamená, že se mají varovat těch, kteří jsou nenapravitelní. U kterých však je naděje na obrácení, ty mají doporučit lékaři Ježíši Kristu.
- 10) Je to nepřímé varování před křesťany ovlivněnými syrským gnosticismem, zvanými doketé, kteří z odporu ke hmotě přisuzovali Kristu místo těla skutečného jen tělo zdánlivé.
- 11) patrně je to protiklad k nádherným procesím k pohanskému Dianinu chrámu.
- 12) Pro křesťana má být každý den posledním, protože nevíme dne ani hodiny, kdy nás Pán zavolá.
- 13) Narážka na Pavlovo působení v Efezu.
- 14) 1 Kor. 6,9, 10
- 15) Neporušitelností v souvislosti s další větou i varováním před bludy nutno rozumět čistotu víry, charisma neomylnosti dané církvi.
- 16) 1 Kor. 1,18
- 17) 1 Kor. 1,20
- 18) Typický příklad Ignatiova slovního výrazu. Bůh sice zjevil tři tajemství (Mariino panenství, narození a smrt Ježíše Krista) světu ve vší tichosti, ale tolik se o nich mluví, že se to rovná výkřiku, který je slyšet po celém světě.
- 19) Knížečkou nutno rozumět snad list či delší pojednání s načrtnutým obsahem. Bohužel smrt překazila jeho úmysl.
-